

Asutus	Ettepaneku sisu	Arvestatud, mittearvestatud, teadmiseks võetud, koos selgitustega.
Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi RTK)	Määrusest ja seletuskirjas ei selgu, miks tehakse toetuse andmiseks toetusleping ja taotluse mitterahuldamise või mittevastavuse korral otsus? Nii rahuldamise, mitterahuldamise kui mittevastavaks tunnistamiseks tuleks teha otsustena ja alus ette näha määruses.	Arvestatud. Arutelude tulemusel otsustati siiski toetuslepingute sõlmimisest loobuda ja üksnes teha positiivse otsuse saanud taotluste suhtes taotluse rahuldamise otsus (TRO), kuna Riigi Tugiteenuste Keskuse sõnul on see kuluefektiivsem ja halduskoormus on väiksem.
RTK	Eelnõu § 2 lisada ettemakse mõiste: „Ettemakse on toetuse väljamakse pärast kohustuse tekkimist ning enne kulutuse kandmist“.	Mittearvestatud. Ettemakse on üldine majanduslik termin ning sellega kaasnevad tõendamiskohustused on määruses reguleeritud. Pakutud sõnastus ei sobi ka sisuliselt, sest ettemakse ei toimu pärast kohustuse tekkimist, sh jääb arusaamatuks mis kohustust ettepaneku esitaja silmas peab. Kulutuse kandmise nüanss ei ole ettemakse tegemise tingimus samuti antud juhul, st seda ei vaadata väljamakse tegemisel.
RTK	Eelnõu § 5 lg 1, lause osa „... tekivad projekti elluviimisega kaasnevad kulud“ asendada „... tekivad projekti teostamiseks põhjendatud kulud“.	Mittearvestatud. § 8 reguleerib juba nõudeid kuludele, sh on seal reguleeritud põhjendatuse nõue § 8. Kulude abikõlblikkuse üldpõhimõtted (1) Projekti eelarves kajastatud kulu on abikõlblik, kui see on põhjendatud ja tekib projekti elluviimise perioodil. (2) Kulu loetakse põhjendatuks, kui kulu on sobiv, vajalik ja tõhus projekti tulemuse saavutamiseks.
RTK	Eelnõu siis § 7 pealkirja on vaja korrigeerida, kuna toetus makstakse välja ettemaksetena. Ettepanek pealkirjaks: „Kindlasummalise makse alusel kulude tõendamine“.	Mittearvestatud. Kulude hüvitamise tingimused ei ole samatähenduslikud toetuse väljamaksmise tingimustega. Ehk teisisõnu hüvitamistingimused reguleerivad ettemaksega saadud raha lugemist saadud toetuseks, st millal sisuliselt on õigus saada toetust kulude katteks.

Asutus	Ettepaneku sisu	Arvestatud, mittearvestatud, teadmiseks võetud, koos selgitustega.
RTK	Eelnõu § 7 lg 1 korrigeerida: „Ettemakse vahenditest tehtud projekti abikõlblikud kulud tõendatakse kindlasummalise makse abil. Minimaalne kindlasummalise makse suurus on 20 000 eurot. Projektis võib põhjendatud juhul olla üks kindlasummaline makse, mis on väiksem kui minimaalne 20 000 eurot. Projektis võib olla mitu kindlasummalist makset.“.	Mittearvestatud. Vt eelmist vastust.
RTK	Eelnõu § 7 lg 2 ei pea vajalikuks, sest kindlasummaliste tegevuste arv ja summad on välja toodud projekti taotluses. Ettemaksete suurust võiksid reguleerida toetuse saajad ise, esitades ettemaksetaotluse.	Mittearvestatud. See loob selguse taotlejatele, kuidas taotlemisel peab toimima KSM kavandamisel ja kajastamisel. § 7 ei käsitle ettemakseid. Ettemaksetaotlusi me ette ei näe, piisab sellest, kui ettemakse suurused taotluse rahuldamise otsus märgitud, selle alusel teeb RTK ettemakseid, tegemist on halduskoormuse vähendamisega.
RTK	Eelnõu § 7 lg 3: toetus on välja makstud ettemaksena, siis kulusid ei hüvitata, need tuleb toetuse saajal tõendada. Palun asendada: „Ettemakse vahenditest tehtud projekti abikõlblikud kulud on tõendatud, kui toetuse andjale on esitatud projekti eesmärkide täitmise ja tulemuste saavutamise tõendamise alused ja toetuse andja on neid kinnitanud.“	Mittearvestatud. See muudab reguleerimiseset, sest vajalik on reguleerida toetuse andmise/kulude hüvitamise tingimusi, mida palute välja jätta, kuid millega ei saa nõustuda.
RTK	Eelnõu § 8 lg 3: personalikulud ja kaudsed kulud on komponendid igas tegevuses, nõ kindlasummalises makses, siis korrektsem on lause: „Projekti kaudsed kulud moodustavad kuni 15% abikõlblikest otsestest personalikuludest.“.	Mittearvestatud. Senine lause on selgem, öeldes, et kindlasummalise makse arvestuses loetakse kaudsed kulud abikõlblikuks protsendi alusel ja mis kuludest. See, et vaadeldavad on üksnes projekti tegevustega seotud halduskuludega, on sätestatud sama § teistes lõigetes.
RTK	Eelnõu § 8 lõige 3: Kindlasummalise makse raames loetakse kaudsed kulud 15% ulatuses abikõlblikuks otsestest personalikuludest. Mida siin on mõeldud? Kas personalikulude pealt lisandub 15% eelarvesse? Kas seda kajastatakse eraldi kaudse kulu reana? Samas projektide eelarve tuleb ju ilmselt tegevustepõhine, kus personalikulu	Selgitame. 1. Tegemist on ühe detailiga (kaudsete kulude suuruse abikõlblikuks lugemine) kindlasummalise makse eelarve kujundamisel ja kajastamisel taotluses. KSM suuruse kujundamise tõendamisel üksnes kajastub kaudse kulu rida.

Asutus	Ettepaneku sisu	Arvestatud, mittearvestatud, teadmiseks võetud, koos selgitustega.
	on üks komponent tegevusest ja seega ei saa kaudse kulu rida automaatselt rakendada. Kas 15% kaudseid lisandub ka nende projektide puhul, kus haldus- ja administreerimiskulud loetakse otsesteks kuludeks? (§ 8 lõige 5).	SFOS-s on üksnes KSM summa, seega jääb arusaamatuks ridade lisandumise probleem. 2. Kui kaudsed kulud on selgelt loetud otsesteks kuludeks, siis personalikulult tuleb ikka 15% kaudseteks arvestada. Ilmselt kõik kaudsed kulud ei ole üheski projekti otsesed.
RTK	§ 35 lg 1 soovitame bürokraatia vähendamiseks lisada ministri käskkirja hindajad, vt § 38 lg 10.	Mittearvestatud. Hindajad saab samas käskkirjas nimetada ka siis, kui sätestamise volitused on erinevates sätetes. Kas valdkondliku programmi puhul nimetada hindajaid nimetatakse rohkem kui üks, sõltub esitatud taotlustest.
RTK	Hindamine - hindamist puudutav § 38 ei nimeta, kes ja millisel eesmärgil hindamisi tegeva komisjoni moodustab. Seletuskiri viitab 2022. aastal moodustatud komisjonile, kuid see peaks olema määruks kirjas (sh. SOMi poolt moodustatav). Tegemist ei ole ilmselt sama komisjoniga, millele viitab § 35 lg 1 (selle komisjoni eesmärk on lg 1 sõnastuses teine). Komisjonile järgneb omakorda hindamine, määrus võimaldab kasutada ühte hindajat või mitut hindajat. Määrusest ei selgu, millal kasutakse ühte hindajat ja millal mitut hindajat. Eelnõu § 38 lg 13 kohaselt tuleb keskmine hinne leida siis, kui on mitu hindajat. Kui tegemist on ühe hindajaga, kas siis kriteeriumite alusel keskmist ei leita? Need aspektid vajavad täiendamist.	Selgitame. Komisjoni puhul on tegemist vabaühenduste rahalise toetamise komisjoniga (vt §35 lg 1), mis moodustatakse Vabariigi Valitsuse seaduse § 46 lõike 6 ja § 49 lõike 1 punkti 8 ning Vabariigi Valitsuse 20. märtsi 2014. a määruse nr 42 „Sotsiaalministeeriumi põhimäärus“ § 6 lõike 2 punkti 26 ja § 20 lõike 1 alusel (mitte määruse alusel). Hindamiskomisjoni kui sellist eraldi ei moodustata, vaid määruse § 38 lg 10 alusel nimetatakse ministri käskkirjaga hindajad. See, kas konkreetse valdkondliku programmi hindajaid tuleb üks või rohkem, on ministri kaalutusotsus, seda ei pea ilmingimata sisustama määruse tasandil ja see sõltub ka esitatud taotlustest. Kui on üks hindaja, siis on loogiline ja üldteada, et keskmist ei tule arvutada ja seega seda ei pea reguleerima. Hindajate hindepunktide alusel moodustab toetuse andja § 38 lg 14 alusel pingerea.
RTK	Meetme määruse § 38 lg 15 peab olema kahel korral viide lõikele 11, mitte 10: „Võrdse koondhindega projektide korral saab pingereas kõrgema koha projekt, mille lõike 11 punktides 1 ja 2 nimetatud hindamiskriteeriumite liidetud punktisumma on suurem. Kui punktisummad on võrdsed, saab pingereas kõrgema koha projekt, mille lõike 11	Arvestatud.

Asutus	Ettepaneku sisu	Arvestatud, mittearvestatud, teadmiseks võetud, koos selgitustega.
	punktis 3 nimetatud hindamiskriteeriumi punktisumma on suurem.". Palun parandada.	
RTK	Eelnõu § 39 lg 1 p 4 kirjas taotlus pingerida, õige taotluste pingerida - „4) arvestades valdkondliku programmi taotlusvooru eelarvet ja taotluste pingerida, ei ole võimalik taotlust rahuldada“. Palun parandada.	Arvestatud.
RTK	Iga valdkondliku programmi puhul on nõutud teatav kogemus. Jääb selgusetuks, miks osade programmide puhul on meetme määrusest tulenevalt vajalik tõendatud kogemus ning osadel tõendamise kohustust meetme määrukses sätestatud ei ole. Seletuskirjas on kirjas „Kogemuse olemasolu peab taotleja või vastavalt tema partner olema võimeline tõendama.“ Kuivõrd kogemus on ka ühe hindamiskriteeriumi sisuks, peab selle tõendamise kohustus olema kõikide programmide puhul ühesugune.	Arvestatud. Lisasime planeeritava uue vooru valdkondlike programmide 1), 9), 10) ja 11) juurde, et kogemus peab olema „tõendatav“, samamoodi nagu eelnevalt oli programmide 7) ja 8) puhul. Teiste programmide puhul sõnastust ei muutnud. Selgitame. Kui eritingimustes on konkreetne kogemuse nõue (nt 3 aastat), siis tegemist on taotlejale esitatud tingimusega – selle nõude täitmist vaatab RTK jah/ei formaadis. Kui nõue on täidetud, siis hindamisel saab hindaja anda sellele omakorda sisulise hinnangu ja hinde.
RTK	Lisaks eelmisele punktile, kui eritingimustes on nõue kogemusele, kuid kogemus puudub, siis ei vasta toetuse saaja meetme määruse § 11 lg 4 p-s 8 (Taotleja ja partner peavad taotluse menetlemise hetkel vastama valdkondliku programmi tingimustes sätestatud täiendavatele nõuetele) sätestatud nõudele. Kui toetuse saaja ei vasta nõuetele, siis ei peaks jõudma taotlus hindamisele, aga hindamisjuhendis saab hindamiskriteeriumi 1.5 puhul 0 punkti taotlus, mille puhul elluviija kogemusi, projektijuhi rolli ja meeskonna moodustamise aluseid ei ole kirjeldatud ammendavalt ja/või taotlejal puuduvad teadmised, oskused ja kogemused projekti elluviimiseks või seda ei ole võimalik tuvastada. Hindamiskriteeriumi 1.5 punktide kirjelduse järgi ei tohiks ükski projekt saada vähem kui 4 punkti ehk	Mittearvestatud. Vt eelmist vastust. Tuleb eristada objektiivset nõuet (3 aasta pikkune kogemuse nõue on täidetud) sisulisest – kas see 3 aastat väärib maksimum hindepunkte või mitte. Võib saada ka 0 hindeks, kui tegevus on sisutu vmt.

Asutus	Ettepaneku sisu	Arvestatud, mittearvestatud, teadmiseks võetud, koos selgitustega.
	maksimum punktid, sest kui meetme määruks on selge nõue kogemuse kohta ning see nõue on täidetud suuremas osas (2 punkti saab taotleja, kellel on suurem osa vajalikke teadmisi, oskusi ja kogemusi), siis ei ole määruks nõue täielikult täidetud ja taotleja ei vasta meetme määruks tingimustele.	
RTK	Eelnõu § 38 hindamiskomisjoni teenindamine pole reguleeritud. Palun välja tuua, et sellega tegeleb Sotsiaalministeerium.	Mittearvestatud. Selgitame, et § 38 lõike 10 tähenduses ei ole tegemist hindamiskomisjoniga, vaid hindajate nimetamisega. Vastavalt ministri käskkirjaga kinnitatud hindajate nimekirjale, peaks RTK toetuse andjana tegema SFOSis hindajatele ligipääsu projektidele ja hindamismoodulisse. Seejärel hindajad hindavad taotlusi ja panevad hindepunkte. Peale seda moodustab RTK toetuse andjana pingerea. Selgitame, et vabaühenduste rahalise toetamise komisjon kinnitatakse eraldi ministri käskkirjaga, milles on mh reguleeritud kes komisjoni teenindab ehk nimetatud vastav SoMi struktuuriüksus. Komisjon tegeleb vabaühendustega laiemalt kui ainult see määruks. Me ei soovi määruks tasandil seda eraldi välja tuua, sest SoMi siseselt komisjoni teenindav struktuuriüksus on muutuv.
RTK	Eelnõu § 40 ei näe otsest vajadust lepingu sõlmimise osas. Kõik eesmärgid, tegevused, periood on olemas projekti taotluses. Aruannete esitamise kord on samuti määruks olemas, võib ainult täpsustada § 44 lg 1 „Toetuse saaja esitab toetuse andjale projekti elluviimise kohta vahearuande koos lisadega e-toetuse keskkonna kaudu iga aasta 20. jaanuariks ja 20. juuliks vastavalt 31. detsembri ja 30. juuni seisuga“. Ettemakse suurused võib reguleerida toetuse saaja ise esitades ettemaksetaotluse vastavalt § 43 lg 1 sätestatule. Sellest tulenevalt langeb ära § 40 lg 1 (kui ettemaksetaotlust ei esitata, siis järelikult pole vaja katet tegevuste elluviimiseks).	Arvestatud osaliselt. Toetuslepingu sõlmimine on asendatud pelgalt taotluse rahuldamise otsusega. Ettemaksetaotlustega ei pea me vajalikuks toetuse saajaid koormata ja nende halduskoormust suurendada.

Asutus	Ettepaneku sisu	Arvestatud, mittearvestatud, teadmiseks võetud, koos selgitustega.
RTK	Vastavalt meetme määruse § 41 lg 2 saab projekti muutmise algatada ka toetuse andja või Sotsiaalministeerium. Meetme määruks ega seletuskirjas ei ole märgitud, mis saab olukorras, kui toetuse saaja ei nõustu toetuse andja või Sotsiaalministeeriumi poolt esitatud muutmissettepanekuga. Palun täpsustada ja teha vajalikud täiendused.	Arvestatud. Lisatud juurde vastavad sätted § 42 lg-sse 1.
RTK	Meetme määruse § 41 lg 6 p 2 järgi on väheoluliste muudatustega tegemist kui tegevuse sisu ja kindlasummalise makse aluseks olev tulemus ning selle sihttase oluliselt ei muutu. Olulisuse hindamine on väga subjektiivne ning võib aruannete esitamise järgselt asjatuid vaidlusi tekitada. Lisaks meetme määruse § 7 lg 3 sätestab, et kindlasummalise makse alusel hüvitatakse kulud, kui on tõendatud taotluses nimetatud iga kindlasummalise makse tulemuse saavutamise. Tulemuse osalisel saavutamisel tehakse makse proportsionaalselt tulemusega. Seletuskirjas on rõhutatud "kulu loetakse tekkinuks, kui kokkulepitud tulemus on täielikult saavutatud". Kas väheolulise muudatuse korral tehakse makse proportsionaalselt saavutatud tulemusega? Palun täpsustada.	Selgitame. Olulisuse kriteerium on teadlikult jäetud, see annab paindlikkuse hinnata vastavalt asjaoludele, kas muudatus on sobiv või mitte, vastavalt tuleb poolel siis põhjendada oma nägemust. See, kui tulemus on osaliselt saavutatud, mõjutab ka makset proportsionaalselt, vt § 7 lg 4. Tegemist ei ole aritmeetilise <i>pro rata</i> meetodiga, vaid tuleb hinnata sisuliselt tegevuse muutust ja mõju programmi ja tegevuste eesmärkide täitmisele. Tegemist ei ole proportsionaalsusega haldusmenetluse seaduse tähenduses (mitte EL õiguse tähenduses kõik või mitte midagi lähenemisega).
RTK	Juhime tähelepanu: tehniliselt ei saa kindlasummalist makset osaliselt välja maksta. § 7 lg 3 on kirjas, et tulemuse osalisel saavutamisel tehakse makse proportsionaalselt tulemusega. Kui toetuse saaja ei saavuta tulemust 100% ja on vaja teha väljamakse planeeritud väiksemas mahus, siis tuleb esmalt muuta projekti eelarves <u>vastava kindlasummalise makse suurust ning seejärel teostada makse</u> . Kirjeldatu tähendab ilmselt toetuse saajaga sõlmitud lepingu muudatust.	Selgitame. Kui tegemist on tulemuste alatäitmisega, siis tegemist on sisuliselt tagasinõudega (toetuse andja kui tellija otsus kasutada õiguskaitse vahendit puudusega töö vastuvõtmisel), mitte algse algse kokkuleppe/TRO muutmise. KSM suurusest väiksema makse eeldusi on rohkem, kui vaid tulemuste osaline saavutamine, vt § 49 lg 2.
RTK	Eelnõu § 43 lg soovitage anda vastutuse otsustada ettemakse suuruse üle toetuse saajale. Nt „Ettemakse	Mittearvestatud.

Asutus	Ettepaneku sisu	Arvestatud, mittearvestatud, teadmiseks võetud, koos selgitustega.
	saamiseks esitab toetuse saaja toetuse andjale e-toetuse keskkonnas ettemaksetaotluse. Esimene ettemaksetaotlus esitatakse hiljemalt 10 tööpäeva pärast taotluse rahuldamise otsuse jõustumist. Järgmised ettemaksetaotlused esitab toetuse saaja iga aasta jaanuaris ja juulis.“	Ei pea vajalikuks toetuse saajate halduskoormust suurendada ettemaksetaotluste esitamise RTK teeb maksed vastavalt TROs fikseeritud toetuse saaja poolt kavandatud ettemaksete suurusele.
RTK	Eelnõu § 43 lg 4 lisada „Ettemakset peab kasutama vaid abikõlblike kulude katmiseks“.	Mittearvestatud. Kuna reaalselt raha kasutamist kulupõhiselt ei kontrollita ettemakse tegemisel ega selle kinnikandmisel, mis toimub üksnes tulemuse/tegevuse tõendamisel. Kulude abikõlblikkust hinnatakse taotlemisel eelarves kavandatud kulude põhjal KSM suuruse hindamisel.
RTK	Eelnõu § 43 lg 5 lisada „Projekti eesmärkide täitmise ja tulemuste saavutamise tõendamise alused tuleb esitada 30 kalendripäeva jooksul tegevuste lõppkuupäevast arvates. Kui toetuse saaja ei esita toetuse andjale projekti eesmärkide täitmise ja tulemuste saavutamise tõendamise aluseid ettenähtud ajal, võib toetuse andja nõuda toetuse saajalt ettemakse tagasi ja peatada järgmised ettemaksed“.	Mittearvestatud. Vastav regulatsioon on juba olemas: aruande esitamine on reguleeritud §-s 44 ja maksete peatamine aruannete esitamisega viivitamisel, sh peale meeldetuletust, on reguleeritud § 43 lõike 2 punktis 2 ja lõikes 3.
RTK	Eelnõu § 45 lg 1 p 13 teine lause sätestab: <i>Teenuste ja toodete, sealhulgas mööbel, puhastustooted, kontoritarbed, IT-seadmed, hankimisel lähtutakse soovitavalt keskkonnaministri 29. juuni 2021. a määruse nr 35 „Hankelepingu esemeks olevate toodete ja teenuste keskkonnahoidlikud kriteeriumid ja nende kohta riigihanke alusdokumentides kehtestavad tingimused“ lisas 4 sätestatud põhimõtetest.</i> Lauset tuleb korrigeerida, sest nimetatud keskkonnaministri määrusest lähtumine on kohustuslik, mitte soovituslik, kui hankelepingu esemeks on nimetatud tooted ja teenused. Samuti tuleb välja jätta viide konkreetsetelt vaid määruse lisale 4, sest lisa 4 kehtestab nõuded vaid koopia- ja joonestuspaberi riigihangetele.	Arvestatud osaliselt. Viide lisale 4 on eemaldatud. Samas viidatud määrus ei ole eelduslikult kohustuslik vabaühenduste määruse alusel toetuse saajatele, sest nad ei ole RHS-kohustuslased. Kohustuslikuks ei soovi seada.

Asutus	Ettepaneku sisu	Arvestatud, mittearvestatud, teadmiseks võetud, koos selgitustega.
RTK	Kuigi projekti kulud hüvitatakse kindlasummalise maksena, siis eelnõu § 46 reguleeritakse üksikasjalikult, kuidas nn mittehankija peab ostumenetluse tegema. Seletuskirjas selgitatakse, et kindlasummalise makse puhul kuludokumente ja nende aluseks olevaid hanke või ostumenetluse dokumente ei kontrollita, kuid kohustuse ettenägemine on vajalik läbipaistvuse tagamiseks. Mõistlikum on kehtestada täpsemad nõuded kindlasummalise makse eelarve kujundamisele, mida taotluste menetlemisel kontrollitakse. Kui esitatakse projektitaotlus, kus tuleb selgitada eelarvet ja kulude säästlikkust, sh parimat hinna ja kvaliteedi suhet, on ka reaalselt võimalik vaadata, et eelarve oleks kujundatud vastavalt tegelikule turuolukorrale ja õiglaselt (nt pakkumuste küsimine kvalifitseeritud ettevõtjatelt ja nende võrdlemine jms).	Selgitame, et kulude hüvitamine kindlasummalise maksena kehtib uutele toetuse saajatele (strateegilistele partneritele). Rakendussättena on § 50 lg 1 kirjas, et määruse §-s 46 ja § 49 lõike 2 punktis 11 sätestatud kohaldatakse nii-öelda täna olemasolevatele toetuse saajatele. Seetõttu on seletuskirjas selline sõnastus. Kindlasummalise makse eelarve kujundamise reeglid on §-s 8. Hangete läbiviimise eeldust ei ole seatud taotluse esitamise ajaks.
RTK	Kuna seletuskirja järgi hankedokumente ei kontrollita, siis eelnõu § 46 lg 1 p 1 tuleb välja jätta osa "ja esitama saadud hinnapakkumused nende küsimist tõendavate dokumentidega toetuse andjale koos sõlmitud hankelepinguga".	Selgitame, et kulude hüvitamine kindlasummalise maksena kehtib uutele toetuse saajatele (strateegilistele partneritele). Rakendussättena on § 50 lg 1 kirjas, et määruse §-s 46 ja § 49 lõike 2 punktis 11 sätestatud kohaldatakse nii-öelda täna olemasolevatele toetuse saajatele. Seetõttu on seletuskirjas selline sõnastus.
RTK	Arvestades toetatavat valdkonda ja tegevusi, siis on üsnagi tõenäoline, et toetuse saajad ja partnerid korraldavad ka sotsiaal- ja eriteenuste erimenetlusi. Nimetatud teenuste puhul ei ole lihthanke piirmäära ette nähtud. Ettepanek sõnastada eelnõu § 46 lg 1 p 1 järgmiselt: <i>(1) Toetuse saaja ja partner on kohustatud järgima riigihangete seadust, kui ta on hankija riigihangete seaduse tähenduses, ning:</i>	Arvestatud, mis puudutab erimenetluse puhul lihthanke piirmäära puudumist, muus osas jäi p 1 samaks, sest § 46 kohaldub vaid algse määruse alusel toetuse saajatele, st kindlasummalise makse alusel toetuse saajate puhul hankedokumente ei kontrollita.

Asutus	Ettepaneku sisu	Arvestatud, mittearvestatud, teadmiseks võetud, koos selgitustega.
	<i>1) küsima riigihanke puhul, mille eeldatav maksumus jääb alla lihthanke piirmäära või alla riigihanke piirmäära, kui riigihangete seadus selle riigihanke kohta lihthanke piirmäära ei kehtesta, kirjalikult kolm võrreldavat hinnapakkumust piisava kvalifikatsiooniga ettevõtjalt, kui hankelepingu käibemaksuta summa on suurem kui 20 000 eurot;</i>	
RTK	Parandada eelnõu § 46 lg 2 olev viiteviga: peab ta ostu maksumuse väljaselgitamiseks korraldama ostumenetluse lähtuvalt lõigetes 3–6 sätestatud nõuetest. Paragrahvis on viis lõiget.	Arvestatud.
RTK	Täiendada eelnõu § 46 lg 3 p 4 selliselt, et vältima peab olukorda, kus partneri korraldatavas ostumenetluses osaleksid partneriga seotud isikud.	Mittearvestatud. Viidatud säte ei välista ka seotud isikute vahel hankeid, kui seotud isik ei ole saanud info puhul eelist, st samas infovälja kui teised pakkujad. Säte kohustab üksnes toetuse andjat informeerima, toetuse andja peab asjaolusid hindama. Ilmselt ei ole toetuse saaja hankes pakkuja, isegi kui ta on partneriga kuidagi seotud, seotud isik toetuse saajaga, st ei saa lugeda seotud isikuks. Toetuse saaja ja partner teevad eraldi tegevusi, koostöö on lepinguline.
RTK	Asendada eelnõu § 46 lg 4 p 6 sõna "rakendusüksuse" sõnaga "toetuse andja".	Arvestatud, parandatud.
RTK	Ettepanek kehtestada ostumenetlustele, mis viiakse läbi riigihangete registris, eelnõu § 46 lg 5 p 5 sarnane kohustus.	Arvestatud.
RTK	Juhime tähelepanu: Hindamisjuhendis kirjeldatud hindamiskriteeriumid on väga subjektiivsed ning eeldavad hindajatelt väga põhjalikku argumentatsiooni hinnete kujunemisel.	Teadmiseks võetud.
RTK	Hindamisjuhendi punkti 1.6 alusel saab taotlus punkte vaid juhul, kui kindlasummalise makse eelarvestamise aluseks olevad kulud on põhjendatud, realistlikud, säästlikud ja <u>tõendatud</u> . Selle järgi peaksid kõik kulud olema tõendatud,	Arvestatud. Hindamisjuhendist on kulude tõendamise nõue välja jäetud.

Asutus	Ettepaneku sisu	Arvestatud, mittearvestatud, teadmiseks võetud, koos selgitustega.
	kuid kas see on realistlik? Lisaks puudub selline nõue meetme määruses toetuse taotlusele sätestatud nõuete loetelust. Meetme määruse § 12 lg 1 p 8 sätestab, et "taotlus sisaldab iga kindlasummalise makse aluseks oleva kulu eelarvet, mille koostamisel on lähtutud kulude abikõlblikkuse nõuetest ja säästlikkusest, sealhulgas parimast hinna ja kvaliteedi suhtest".	
Vabaühenduste Liit	Vabaühenduste Liit on tutvunud määrusega, millega muudetakse varasemat strateegiliste partnerite toetamise süsteemi. Tervitame, et uus süsteem muutub läbipaistvamaks, õiglasemaks ning vähendab bürokraatiat. Samuti tunnustame, et määruse ettevalmistamise etapis edastatud vabaühenduste ettepanekud on leidnud määruse eelnõus sisulist arvestamist.	Teadmiseks võetud.
Vabaühenduste Liit	Palume täpsustada, miks on kindlasummalise makse suurus just 20 000 eurot. Kuivõrd seletuskiri sellele otsest vastust ei anna, siis on keeruline anda kindlasummalise makse suurusele hinnangut vaatamata sellele, et kindlasummalise makse suurus ei piira koondsummana suurema summa väljamaksmist.	Tuginesime varasemale kogemusele, sealhulgas arvestasime seniste strateegiliste partnerluse tegevusi ja eelarveid ning halduskoormust.
Vabaühenduste Liit	§ 7 lg-s 3 mainitakse, et tulemuste osalisel saavutamisel tehakse makse proportsionaalselt tulemusega. Kuigi tegemist on mõistliku sättega, siis soovime rõhutada, et sätte rakendamine oleks paindlik, st ei lähtuks pelgalt kvantitatiivsetest näitajatest ning hindaks mõju pigem laiemalt kui kitsamalt. Nt olukorras, kus kvantitatiivne näitaja jäi täitmata, kuid sellegipoolest on võimalik tõestada, et mõju suudeti saavutada, võib olla ülekohtune kulude hüvitamist kärpida.	Selgitame. <i>Pro rata</i> meetod on lähtekohaks, sest kindlasummalise makse aluseks peab olema mõõdetav tulemus, kuid toetuse tühistamisel ei saa vaid sellest lähtuda. Tegemist on proportsionaalse lähenemisega haldusmenetluse seaduse tähenduses, st tuleb arvestada objektiivseid ja subjektiivseid asjaolusid, rikkumise raskust ja mõju projekti eesmärki.
Vabaühenduste Liit	§ 11 lg 4 p 5 eeldusena on loetletud tähtaegse majandusaaasta aruande esitamise nõue. Taaskord, nõue sisuliselt on arusaadav, kuid praktikas teab Vabaühenduste Liit, et auditikohustusega MTÜdel ja SAdel on viimastel	Mittearvestatud. Selgitame, et nimetatud nõue on vajalik selleks, et toetada organisatsiooniliselt suutlikke ja võimekaid partnereid. Mõistame, et peate paindlikkust oluliseks, kuid siiski peame

Asutus	Ettepaneku sisu	Arvestatud, mittearvestatud, teadmiseks võetud, koos selgitustega.
	aastatel olnud ülimalt keeruline leida audiitoreid, kes on valmis nende ühingu auditeerima ning seetõttu on juhtunud, et majandusaastaruande esitamine on jäänud tähtaja järgsesse perioodi. Sellistes olukordades peab jääma paindlikkus, et ühing ei jää voorust kõrvale neist mitteolenevatel põhjustel.	arvestama võrdse kohtlemise printsiipi. Samuti ei ole meile teadaolevalt see varasemalt probleemiks olnud.
Vabaühenduste Liit	Soovime täpsustada, kas uus määrus hakkab automaatselt kehtima ka nendele strateegilise partnerluse lepingutele, mis on määruse jõustumise ajal veel kehtivad. Juhul, kui see nii on, siis peaks ministerium strateegilise partneriga kokku leppima, kas ühing on nõus olemasoleva strateegilise partnerluse lepingu üle viia uue määruse loogikasse või jätkama lepingu lõpuni varem kehtestatud määruse alusel.	Teadmiseks võetud. Selgitame, et olemasolevatele strateegilistele partneritele, kes on toetust saanud sotsiaalkaitseministri 7. augusti 2023. a määruse nr 45 „Sotsiaal- ja tervisevaldkonna vabaühenduste toetamine“ alusel läbiviidud taotlusvooru tulemusena, kohalduvad uue määruse alusel ainult toetuse andja muudatus ning sätted, mis on seotud ostu- ja hankemenetlusega. Nimetatud sätted on olulised toetuse kasutamise läbipaistvuse tagamiseks.
Vabaühenduste Liit	Juhime tähelepanu, et kuigi sisuliselt on määrus ja sellega seonduvad dokumendid strateegilise partnerluse mudeli jätkamiseks, räägitakse dokumentides läbivalt projektidest ja projektitaotlustest. Projektide kirjutamine ja strateegiline partnerlus on aga eraldiseisvad koostöövormid ning neid eristab ka nt ühenduste rahastamise juhendmaterjal.	Teadmiseks võetud. Selgitame, et määruses kui õigusaktis on kasutatud mõisteid „taotlus“ ja „projekt“ ennekõike tehnilistel ja juriidilistel põhjustel. Need mõisted ei defineeri strateegilise partnerluse koostöövormi sisuliselt.
Vabaühenduste Liit	Kokkuvõtvalt tunnustame, et uuendatud määrus vastab rohkem vabaühenduste ootustele ning soodustab ministeriumi ja ühingute vahel paremat koostööd.	Teadmiseks võetud.
Eesti Vaimse Tervise ja Heaolu Koalitsioon VATEK (edaspidi VATEK)	Viidatud määrus on oluline edasimineku Sotsiaalministeriumi ja vabaühenduste strateegilise partnerluse arendamisel. Kindlasummalise makse sisseseadmine strateegiliste partnerite tegevustega seotud kulude hüvitamiseks ning nende ja tegevuste tulemuspõhine toetamine vähendab vabaühenduste halduskoormust. Peame väga oluliseks sellist koostöö tugevdamist ja	Teadmiseks võetud. Selgitame, et määruses kui õigusaktis on kasutatud mõisteid „taotlus“ ja „projekt“ ennekõike tehnilistel ja juriidilistel põhjustel. Need mõisted ei defineeri strateegilise partnerluse koostöövormi sisuliselt. Koostöö peab olema suunatud ja see avaldub määruses nimetatud toetavates tegevustes ja eesmärkides. Teatud

Asutus	Ettepaneku sisu	Arvestatud, mittearvestatud, teadmiseks võetud, koos selgitustega.
	<p>usalduse loomist, kuna strateegilise partnerluse peamiseks sisuks on ministeeriumi valitsemisalal tulemuseesmärkide saavutamise toetamine ning sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna poliitikate kujundamisse ja elluviimisesse panustamine.</p> <p>Juhime tähelepanu, et käesolevas eelnõus on pakutud tingimused ja kord endiselt sõnastatud projektitoetusena ning kuigi määrust projektitingimustena vaadates on tegu üldiselt heade ettepanekutega, moonutab seesugune kord strateegilise partnerluse kontseptsiooni eesmäärke. Antud tingimused pärsvad sisulise partnerluse kujunemist ministeeriumi ja vabaühenduse vahel, loovad osapoolte vahele kontrolliva suhte ning piiravad eesmärgipärast kohanemist muutlikele tingimustele. VATEK on sellele ka varasemalt tähelepanu juhtinud.</p> <p>Strateegilise partnerluse vallas on erinevatel ametkondadel häid praktikaid, näiteks Haridus- ja Teadusministeerium annab oma valdkonna katusorganisatsioonidele võimaluse esitada koostööpakkumine, et saada poliitikakujundamise partneriks. Partneri staatusega kaasneb ka tegevustoetuse määramine. Hindaksime, kui Sotsiaalministeerium avaks selgemalt oma eesmäärke ja ootusi strateegilise partnerluse programmile ning sõnastaks ka tingimused sellele vastavalt.</p>	<p>vabadus sisustada toetuse saajal endal SoM soovitud tegevused, on jäetud. Toetus on käsitletav suunatud ja eesmärgistatud tegevustoetusena ning suunatud tulemustele ja lubatuste täitmisele, et saavutada soovitud ühiskondlik mõju.</p>
VATEK	<p>Välisprojektide omafinantseeringu toetamine on äärmiselt oluline. Juhime taaskord tähelepanu, et omafinantseeringu taotlusvoorud ning eri välisprojektide taotlusvoorud tõenäoliselt ei kattu ajaliselt. Seetõttu on toetuse kasutusvõimalused ebamõistlikult piiratud. Antud määruse</p>	<p>Selgitame.</p> <p>Mõistame teie muret, mistõttu on määrusesse lisatud ka vastavad sätted, et selliste olukordade puhul paindlikkust tagada ehk ennekõike on § 41 alusel võimalik projekti muuta. Taotlusvooru avamisel tuleb ministri käskkirjaga kinnitada ka vooru eelarve ja valdkondlike programmide</p>

Asutus	Ettepaneku sisu	Arvestatud, mittearvestatud, teadmiseks võetud, koos selgitustega.
	raames rahastatud projektides tuleks võimaldada toetuse kasutamist välisprojektide omafinantseeringuna ka siis, kui see pole esialgsesse taotlusse sisse kirjutatud, kuid välisprojekt toetab sarnaste eesmärkide saavutamist ja see on ka ministeeriumi poolt kinnitatud.	elluviimiseks mõeldud periood, mis on vajalik eelarveliste vahendite paremaks juhtimiseks. Lisaks: § 40 (3) Välisprojekti omafinantseeringu katmiseks taotletud toetuse korral tehakse taotluse rahuldamise otsus tingimuslikuna ning ettemakset ega väljamakset ei tehta enne, kui taotleja on esitanud toetuslepingu või otsuse, millega määratakse toetus, ja sellega heakskiidetud projekti koos kõigi lisadega. § 44 (5) Kui toetust taotletakse omafinantseeringu katmiseks, esitab toetuse saaja projekti lõpparuandega ka välisprojekti raames esitatud ja kinnitatud lõpparuande või kui välisprojekt lõpeb hiljem, siis muud seniste tulemuste saavutamist tõendavad dokumendid.
VATEK	Hindame omafinantseeringu määra olulist vähendamist. Julgustaksime siiski omafinantseeringust täielikult loobumist, kuna rahastatavad projektid ei ole tulu tootvad ja omafinantseering nõuab ressursse, mis muidu võimaldaks vabaühendustel kasvatada finantspuhvrit või katta omafinantseeringut muudes projektides.	Mittearvestatud. Selgitame, et projektide lõikes on olukord erinev ning projektides on ka tegevusi, kus on võimalik koguda tegevustes osalejatelt osavõtutasu, koguda annetusi, saada sihtotstarbelist toetust jm. Leiame, et minimaalne 1% omafinantseeringu nõue on siiski põhjendatud.
VATEK	Varasemalt on VATEK soovitanud tagada komisjonile pädevus erandkorras ja läbirääkimiste järel rahuldada taotlusi, mille koondhinne on vähem kui 16 punkti ja/või mõne hindamiskriteeriumi väärtuseks on 0 punkti. See aitab tagada, et taotlusvoor oleks edukas ning sobiv partner leitakse. Samuti maandab see ohtu, et kutsungis ja hindamiskriteeriumites seatud ootused ning eraldatud eelarvevahendid ei ole omavahel vastavuses.	Mittearvestatud. Selgitame, et ka strateegilise partnerluse puhul on oluline valikuprotsessi läbipaistvus. Seetõttu on varasemate voorudega võrreldes muutunud taotluste hindamine, hindamiskriteeriumid ja valiku kord (reguleeritud §-s 38).
Justiitsministeerium	Kooskõlastatud.	Teadmiseks võetud.

Asutus	Ettepaneku sisu	Arvestatud, mittearvestatud, teadmiseks võetud, koos selgitustega.
Justiitsministeeriumi riikliku ennetusnõukogu ja selle alla kuuluva valdkonnaülese ennetuse töörühm	Teeme ettepaneku lisada eelnõu §§-ide 14,16,20,26,28 eritingimustesse uus punkt, mis käsitleb toetatavate sekkumiste tulemuslikkust. Punkti sisu saab sõnastada nii: „Projektis rakendatavad programmilised sekkumised peavad olema ennetuse teadusnõukogu (ETN) poolt hinnatud ning tuleb arvestada ETN poolt antud soovitusetega tegevuste arendamisel ning rakendamisel. Juhul, kui projekti eesmärkidele vastavat sekkumist ei ole hinnatud ETN poolt, tuleb seda projekti kestuse ajal teha.“	Mittearvestatud. Selgitame, et meie hinnangul ei saa me panna ennetuse teadusnõukogule määrusega kohustusi hinnata valdkondlike programmide sekkumisi, sealhulgas ettepanekuga arvestamisel tekib nõukogul õigus kaasarääkida selles, keda Sotsiaalministeerium strateegilise partnerluse raames toetada saaks; selleks ei ole kehtestatud läbipaistvaid reegleid või protseduuri; näeme riski ebavõrdseks kohtlemiseks.
Justiitsministeeriumi riikliku ennetusnõukogu ja selle alla kuuluva valdkonnaülese ennetuse töörühm	Hetkel on §-i 27 lõike 2 punktis 5 kirjas lastekaitse töötajate huvikaitse. Teeme ettepaneku lisada §-i 27 punkt 6: „Laste ja peredega töötavate spetsialistide, organisatsioonide ning kohalike omavalitsuste ja kogukondade ennetusalase pädevuse tõstmine „Tulemusliku ennetuse (EUPC)“ koolitusel osalemise kaudu.	Mittearvestatud. Selgitame, et arvestades planeeritud eelarve mahtu, ei näe me võimalust täiendava tegevuse, eriti veel kohustusena lisamist konkreetsel koolitusel osalemiseks.
Justiitsministeeriumi riikliku ennetusnõukogu ja selle alla kuuluva valdkonnaülese ennetuse töörühm	Eelmises punktis toodud ettepanek sobib oma olemuselt ka § 29 lõike 2 punkt 1 sisse, kus hetkel on kirjas „Tegutsemisvõimekuse tugevdamine“.	Mittearvestatud. Selgitame, et arvestades planeeritud eelarve mahtu, ei näe me võimalust täiendava tegevuse, eriti veel kohustusena lisamist konkreetsel koolitusel osalemiseks.
Justiitsministeeriumi riikliku ennetusnõukogu ja selle alla kuuluva valdkonnaülese ennetuse töörühm	Teeme ettepaneku lisada §§-ide 26 ning 28 eritingimuste alla uus tingimus, mis sätestab, et a) „Laste ja perede heaolu ning vanemluse toetamise programmi“ taotleja meeskonnal lasub projekti elluviimise jooksul kohustus läbida „Tulemusliku ennetuse baaskoolitus“ (EUPC) b) „Laste õiguste ja edendamise programmi“ taotleja meeskonnal lasub projekti elluviimise jooksul kohustus läbida „Tulemusliku ennetuse baaskoolitus“ (EUPC). Meie nägemusena tõstab koolitusel osalemine kõigi taotlusvoorus pakutavate tegevuste kvaliteeti, kuid kuna	Mittearvestatud. Selgitame, et koolitus ja sellel osalemine on hea mõte, kuid arvestades meie partnerite suurt projektimeeskonda ja vähendatud eelarvet, ei pea me kõigi koolitamist praegu võimalikuks. Lisaks puudub meil täna teadmine, et milliseid kulutusi see strateegilistele partneritele kaasa võiks tuua.

Asutus	Ettepaneku sisu	Arvestatud, mittearvestatud, teadmiseks võetud, koos selgitustega.
	tegemist on tasulise koolitusega, siis jällegi on vaja koolitusel osalemise eelarve kavandada taotletava projekti tegevuste vahenditesse. Võimalus on nimetatud koolitust rahastada ka nii, et Sotsiaalministeerium näeb ette vooru taotlussummast osa raha suunamisele antud koolituse korraldamiseks.	
Justiitsministeeriumi riikliku ennetusnõukogu ja selle alla kuuluva valdkonnaülese ennetuse töörühm	Teeme ettepaneku läbivalt asendada sõna „tõenduspõhine“ tulemuslikuga , kuna see kirjeldab täpsemalt soovitud sisu ehk soovime, et tehtavad tegevused omavad positiivset mõju sihtrühmale.	Mitte arvestatud. Selgitame, et meie hinnangul on tõenduspõhine siiski asjakohasem, sest tulemuslikkust ei saa garanteerida (sõltub paljudest teistest koosmõjudest).
Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon	Oleme läbi vaadanud teie poolt esitatud eelnõu ja eelnõule sisulisi ettepanekuid ei ole. Soovime juhtida tähelepanu, et vabaühenduste peamine tegevus ja rahalised vahendid on seotud ainult strateegilise partnerluse projekti lepingu tegevustega. Meie jaoks on ühingu kui organisatsiooni areng ülioluline, kuid ühingul endal puuduvad selleks rahalised vahendid. Teeme sellest lähtuvalt ettepaneku, et otsesteks personalikuludeks loetakse ka personali koolituskulud (teatud protsent palgafondist) ning personali maksuvaba sporditoetus.	Mittearvestatud. Selgitame. Koolituskulud võivad olla otsesed kulud, kui need haakuvad valdkondliku programmi tegevusega ja tulemuste saavutamiseks. § 8 lõigetes 5–7 ei ole selgesõnaliselt öeldud, et koolituskulud on kaudsed kulud. Otsesteks personalikuludeks ei pea me vajalikuks neid määratleda, viimased on vajalikud määratleda, et arvestada lihtsustatud korras kaudsete kulude suurust. Personali maksuvaba sporditoetus läheb kaudse kulu alla.
Lastekaitse Liit	MTÜ Lastekaitse Liit omapoolseid kommentaare ei esita. Eelnõu tekstis on kõik arusaadav. Loodame, et peagi toimub infotund, kus selgitatakse uut korda põhjalikumalt.	Teadmiseks võetud.